

BEREGI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, VÁRMEGYEI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKŰ HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Engel Jenő könyvkereskedése, Beregszász.

Felőlős szerkesztő:

Bertók Béla.

Előfizetési ár:
Egész évre 8 kor. Községek részére 5 kor. Egyes szám ára 20 f
Hirdetési díjak:
megállapodás szerint

Laptulajdonos: a szerkesztő.

Szövetkezeteinkről.

Hatalmas, évről-évre növekvő szervezet hálózza be az országot, lassan, de biztosan haladva a kitűzött cél felé. A szövetkezeti eszme mind nagyobb tért hódít ebben a szegény országban s a gyakorlati életben — az eszmét valóra váltva — mind öröndetesebb eredményeket mutat fel. Nemcsak fölismerték, de méltányolják s meg is becsülik azt az erőt, a melynek áldásait más boldogabb országokban már régen élvezik is s megismervén most már hazánkban is hatalmas, áldástoztó szervezetté fejlesztették.

A szövetkezeti eszme ama formájában, amelyről itt szólnunk, alig 10—15 éves nálunk, de hogy mily szükségét pótol s mily nagy jelentőségű a nemzeti vagyonosodásra, semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ma már óriási arányokat kezd ölteni. S a mi nemzeti s gazdasági szempontból különösen fontos, épen azoknak a kis embereknek a körében, akik azelőtt teljesen elszigetelten állottak a pénzvilágától vagy épen annak zsákmányául voltak dobva. Ma már meg van a módja, hogy a szegény ember is gyűjthessen csekélyke tőkét, meg van a

módja, hogy a mit egyedül anyagi eszközeinek elégtelensége miatt meg nem valósíthat, többed magával anyagi tulterhelés nélkül valóra válthassa!

Fölismerték s végre alkalmazzák is az egyesülésben rejlő erőt! Egy évtized alatt mennyi szövetkezet létesült! A gazdasági-, ipari-hitel-, értékesítő-, fogyasztó-, tej-, gőzeke-raktár stb. szövetkezeteknek se szeri, se száma! Mind meg annyi patak, melyeknek össze ömlése, együtt munkálása a nemzeti vagyonosodást hatalmas folyamrá duzzasztja!

Itt van előttem az Országos Központi Hitelszövetkezet jelentése az 1905-ik évről. Ebből is az öröndetes haladást a kis emberek vagyoni izmosodását olvasom ki. Mert hiszen a mai kölcsön folyósítva van, az mind olcsó kölcsön, de emellett látom azt is, hogy azok a szegény emberek 24 millió koronát takarították meg azokból a fillérekből, amelyek a szövetkezet nélkül nyom nélkül kallódtak volna el.

1904-ben 1742 szövetkezet működött az ország területén, már a múlt évben 1814, tehát 72 vel több s ezek 5867 községre terjesztették ki áldásos működésüket. A tagok száma kevés híján félmillió, akik 839 ezer üzletrészt

jegyeztek 41 millió kor. értékben s ebből be van fizetve csaknem 24 millió kor. A szövetkezeteknél elhelyezett takarékbetétek összege meghaladja a 36 millió koronát, a tartalékalap pedig a 3 és fél millió koronát. Ez utóbbi még a hatalmas szervezethez mérten nem sok ugyan, de nem szabad felednünk, hogy fillérekből gyűlt ez is össze 7 év alatt s hogy állandó és biztos emelkedése lesz.

Az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet, a melynek kötelékébe a fenti szövetkezetek tartoznak, óriási munkát végzett. A múlt évben a kisbirtokosok orsz. földhitelintézetével kapcsolatban az 5¹/₂ percentes 50 éves törlesztéses kölcsönöket is bevezette s a múlt év szeptemberétől 355 ilyen kölcsönt szavazott meg másfél millió korona értékben kizárólag kisgazdák részére. Az év folyamán 281 ezer váltót 78 millió kor. értékben s 33 ezer kötvényt 11 millió kor. értékben számított le a központ. Tárcájában levő összes kötvények száma 107 ezer. Nyers kamatjövödelme volt a központnak 3 és fél millió korona. Megemlítendő még, hogy míg az alakulás első évében a pénzsükséglet 67 percentjét visszszámítás útján szerezte be,

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCÁJA.

A szamospartí malom.

Írta: Fábrián Géza. (Folytatás.)

Egészen elfuladt a beszédben. Sírn kezdett s a kezét a molnár vállára tette.

— Pável, édes Pável!

A molnár melléből nehéz sóhaj szakadt fel. Szónélkül vette magára a báránypörös bekecsét s aztán megfogta a síró asszony kezét.

— Jere velem!

— A csónak ott himbálózott a ködös vizen, belelépett.

— Hová megyünk? — kérdé ijedten az asszony.

A pópához! Én megbocsátottam neked! Mikor a víz közepén haladt a lélekvesztő, Pável elengedte egy kissé a rudat.

— Hallod-e Szia! — mondá lassu, nyomott hangon — ha nem szeretnélek, nem vettelek volna vissza, azt elhiheted. Ezután a mim van, a tied. Én meg nem bánthatlak egy rossz szóval sem. A mi volt, elmúlt. Elálmodtuk. Hanem, ha te ezután megszégyenítesz, ha csak azért jöttél volna vissza,

hogy a fejed bekössed, — hát akkor, — látod ezt a vizet? — A malom alá vetlek! Bizony Isten!

— Bizony Isten — sóhajtá az asszony s megcsókolta a fiu erős kezét.

Azon a télen igen nagy volt a hideg. Kivágták valahogy a malmot, úgy, hogy őrleni csak lehetett rajta, hanem alig egy nap egy héten. Pável a faluba járt zsindelet, meg mit faragcsálni; ha a malom nem adja, másunnan kell szerezni.

Epen a bírónál dolgoztak. Dolog közben a szegény ember nyomoruságáról folyt a szó. Mivel is tudnák eltölteni jobban az időt, mintha a saját bajukról diskurálnak.

— Neked csak jó dolgod van, Pável — mondja a bíró — nektek csak telik, de mit csináljon, a kinek nem ad az Isteu!

— Nekem se nagyon adja — dünnyögte a nagy oláh — nekem is meg kell dolgoznom a kenyérért.

— Ej, ha! nálatok nem csak kenyeret esznek, húst is! Meg a nagyságos ur is sok pénzt ott hagy egy-egy kis halért.

— Miféle halért?

— No, a mit Szia süttöget a számára. Tegnap is ott állott a kocsjá a házatok előtt.

A molnár ledobta a kurta nyelvű baltát s indult kifelé. Odakint havazott, fehér világ volt mindenfelé. Nem érezte a szelet. Paraszt agyában csak egy gondolat volt: Szia.

A fűzfás alatt átlehetett menni. A jégen, a mint ott bandukolt, a tulsó partról csengő hang rezgett, át hozzá. Ott a földes ur két feketéje rohant a könnyű, festett szánnal.

Hát még is igaz!

Az az asszony megcsalja újra? bizonyosan megcsalja! Lehet is másképpen! Ismernie kellett volna az asszonyt, hiszen először is azért hagyta ott, mert restelte a dolgot, mert nem elégedett meg a katricával — uri ruha kellett neki, meg az hogy legyeskedjenek mellette!

De hátha nem is igaz az egész! Az a szán másutt is járhatott, nem épen náluk! Az emberek is sokat beszélnek, jól esik nekik, ha valakinek rossz napot csinálhatnak. Bizonyosan irigykednek Sziaira, mert szép, mert jó dolga van!

Megtörölgette izzadó homlokát.

— Legjobb lesz, ha őt magát kérdem meg — mormogta — majd meglássuk, mit mond.

Neki vágott a jégtábláknak s csaknem rohanva jutott át a tulsó partra.

Sirolin

Ellen az étvágytalanságot és a testnedv, megszáradt a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhoogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Előfizetői orvosi rendelőre a gyógyszerárakban.
— Ára évről-évre 4—5 koronára.

addig ez a múlt évben már 25 százalékra csökkent, a mi örvendetes jelenség.

A mi a beregvármegyei szövetkezeteket illeti, azoknál is a csendes, de biztos haladás nyomait látjuk. Ujabb szövetkezet ugyan nem alakult, most is 42 van, de a tagok száma több mint egy ezerrel, az üzletrészek száma pedig két ezerrel szaporodott. A befizetett üzletrészek értéke 242 ezerről 312 ezerre emelkedett, a takarékbetétek pedig 96 ezer koronáról 187 ezer koronára. A tartalékalapok 26 ezerről 30 ezer koronára nőttek.

Legnagyobb szövetkezet a mezőkaszonyi, melynek 494 tagja s 1072 üzletrésze van, legkisebb a beregszentmiklósi 54 taggal s 73 üzletrészszel. Legrégibb a beregkövesdi, a mely 1896-ban, legujabb az alsó-felsőremetei, a mely 1905-ben alakult. Legtöbb üzletrész van befizetve a polenai szövetkezetnél — 23 ezer kor. — legkevesebb az alsó- és felsőremeteinél — 200 kor. — Legtöbb takarékbetéte van a leányfalvainak 38 ezer korona, legnagyobb tartalékalapja a szolvyainak 2300 korona.

Sajnáljuk, hogy részletes adatok nem állanak rendelkezésünkre arra nézve, hogy mily mértékben szolgálták a vármegyénkben levő szövetkezetek a hitelügyeket s így csak megközelítő számokat adhatunk. Egy-egy szövetkezet a központtól átlagosan 34000 korona hitelt vett igénybe s így 42 szövetkezetünk másfél millió koronát; ehhez hozzáadva a 312 ezer kor. befizetett üzletrészt, 30 ezer kor. tartalékalapot s 187 ezer korona betétet, kitűnik, hogy szövetkezeteink körülbelül 2 millió koronát fordítottak a hitelügyek kielégítésére. Olyan szám, mely figyelmet érdemel.

Általában a szövetkezeti mozgalom örvendetes módon föllendült s nagy jövő vár még reá az ország gazdasági s pénzügyi talpraállításának munkájában!

V á l a s z l *

A „Bereg” i. évi március 4-iki számában a „Közvilágítás kérdéséhez” címen egy közlemény jelent meg, arra az eszmecserére, melyet mi — néhány műszaki ember — folytattunk egy helyi lap hasábjain, a villany- és Benoid gázvilágítás körül.

Ha a „Bereg” cikke érvekkel küzdött volna, — talán akadt volna az is a Pallas lexikonban — az érdemleges választ el nem mulasztottam volna megadni.

Én azonban a közönség ítéletére bízom az ügyet. Mi tudományos vitát folytattunk a Benoid gázzal közölt cikkeinkben, kitértünk a közvilágítási kérdés anyagi oldalaira is, melyek ha maradi szellemben intézik is dolgainkat még azon esetre is szükségessé, az intéző hatóságok lelkiismeretbeli kötelességévé fogják tenni a kötött szerződés revízióját, esetleg felbontását és az általunk jelzett módozatok mellett való megkötését.

Ajánlatot tettünk e mi a Benoid gázvilágításra?! Nem, csak a kérdés tanulmányozását kértük! Nem kötelességet teljesítettem akkor s nem jogosan e, — bármily erős zsebsorvadási következményekkel járjon az „egy” érdekszövetségre, — mikor még idejében egy ily 50 évre szóló bilincstől polgártársaimat megszabadítani igyekeztem? Nem kötelességet teljesítettem mint mérnök, mint valamikor az ország második városában éppen a világítási osztály vezetője, midőn polgártársaimat figyelmeztettem?

Volt-e érv a villamos világítás érdekében felhozva!? Nem az volt e a refrain itt a Neuwelt cég, itt a villamos ajánlat, tehát rajta polgártárs hozd be mielőbb, ne gondolkozz, fizess és fizess!?

A tisztelt cikkíró ur a lólábat másutt kereste, pedig talán közelebb is reá akadt volna.

Erősebb világosságot akar és nem gondolja meg ennek hangoztatásánál, hogy ez a Benoid-gázzal hamarabb és olcsóbban érhető el.

Rettegésének ad kifejezést, ma a technikai haladás korában, minden újdonsággal, minden találmánnyal szemben. Össze kever követ és villamos körtét s mindent kétségbe esésében, pedig köztudomás szerint a kő rossz szalmaszál!

Érvek helyett személyeskedni akar, erre azonban én kapható nem vagyok.

Jelenleg hivatalos elfoglaltságom hosszabb ideig távol tart városunktól, nehezen szakíthatok időt vitatkozásra. De azért a kérdést napirenden fogom tartani.**

Egy dolog jusson szives olvasóim eszébe és ez az, hogy a 7500 kor., melyre váro-

* Múlt számunkról e cikk már elkészült.
** Sajnos, erre már aligha lesz alkalom. Hogy miért? Levelemben többet, itt csak annyit jelezek, hogy nálunk közügyet gyanúsítás nélkül nem lehet szólalni. Szerk.

sunk magát kötelezte 150.000 kor. tőkét képvisel, ennyire realizálja azt bármely szolid pénzcsoport, pláne ha a város azt maga csinálja. A többi szükséges összeg meg akár 20 kás részvényekkel a közönség köréből teremthető elő.

A város és közönség így önmaga lesz közvilágítási vállalatának részvényese és ez a legegészségesebb valamennyi mód között.

Tehát ne ugorjunk be, tegyük a dolgot tanulmány tárgyává, inkább várjunk ha kell egy vagy két évet még.

Kassa, 1906. március 12.

Baczó Andr.,
okl. mérnök.

VEGYES HIREK.

* **Kinevezések.** A belügyminiszter Puskás György jegyzőt a tarpai, Halász Ferencz jegyzőt a mezőkaszonyi, Szaniller Ferencz segédjegyzőt a mezővári, Gregorovits Jenő segédjegyzőt a beregsárréti, Berzsenyi Miklós segédjegyzőt a nagybégányi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

* **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Kelemen Gábor beregszászi trvszéki s Kovásy Béla nyiregyházi kir. jbirósági aljegyzőket kölcsönösen áthelyezte.

* **Március 15.** A szabadság ujjászületésének emléknapját meggyeszte nagy lelkesedéssel ünnepelték meg. Beregszászban délelőtt istentisztelet volt az ev. ref. és róm. kath templomban, 11 órakor pedig a város tartott díszközgyűlést, amelyen Gáthy Zsigmond polgármesteri méltatta a nap jelentőségét. Délután az áll. főgimnázium „Petőfi önképző köre” tartotta meg matináját. Este a kaszinóban s az „Oroszlán” nagytermében bankett volt. A kirendelt 45 csendőrnek dolga nem akadt. Megünnepelték március 15-ét Munkácson, Tarpán, Mezőkaszonyban s a vármegye minden jelentékenyebb községében.

* **Adomány.** Schönborn Károlyné grófné abból az alkalmából, hogy fiugyermeke született, a munkácsi lencséház javára 100 kor., a munkácsi nőegyletnek 100 koronát ajándékozott s a közkórház betegeit megvendégelte.

* **Képviselőválasztók összeírása.** A képviselőválasztók névjegyzékét összeállító bizottságok a következők. A tiszaháti váli kerületben Vári községre és a benei körjegyzőségre nézve Körössy Sándor, Sütő József lelkészek s Buzinkay János birtokos. A macsolai s nagybégányi körjegyzőségre nézve Gáthy Zsigmond polgármester Lánycy Béla s Pap János lelkészek. Tarpa községre s a gulácsi körjegyzőségre nézve Horváth István birtokos, Vadon Béla lelkész, Szabó Benjámint tarpai lakos. A mezőkaszonyi választókerületben a nagyguti s nagy-

Tikkadtan ért haza.
— Ki járt itt, Szia?
Az asszony zavartan babrálgatott valami ruhával.

— Senki Pável, senki!
— Én láttam! A nagyságos ur itt járt ma is tegnap is, azelőtt is.
Az asszony lángvörös lett.
— Igen, téged kerestem. Meg akar molnárnak fogadni. Elmégy?

— Hogyne! mormogta Pável. Aztán a malomba ment s szólanul bámult ki a jég-táblákra. Valami véghetetlen keserűség fogta el. Fájdalom, a minek nevet nem tudott adni. Egy tépő kin, a mely egész a szíve mélyéig hatolt. Most érezte igazán, hogy szereti azt az asszonyt.

Mit tegyen? Megverje? Miért? Megölje? Hátha ártatlan? És kinosan tépelődve töltötte el az egész napot.

Estére lecsendesedett. Jó kedvet mutatott az asszony előtt, evett a főttjéből, ivott a rossz borból, s vacsora után átment a korcsmába, a faluba.

Es aztán átment minden estve. De nem a korcsmát ülte, hanem a Szamos parton a fák alatt járkált. Néha fél éjszakát is eltöltött a kóborlásával.

Leselkedett.
A karjára oda volt vetve a baltája, maga sem tudta, hogy miért hurczolja magával, csak azt érezte, hogy valami nagy zerencsétlenség lesz abból, ha ő így este

későn összetalálkoznék a nagyságos urral. Nem is igen gondolt reá, hogy mit tesz; homályosan kavargott a szeme előtt valami rémes dolog, ha ő Sziát hűtlensége kapná.

— Egyszer megengedtem neki! — nyöszörgött és nagy, széles melle hevesen zihált. — Akkor nem is volt még a feleségem! De most! — Az Isten őrizzen meg mindnyájunkat.

Az asszonyt lopva megfigyelte: jó kedve van-e? busul e? Nem vett észre semmit. Szia végezte a házi dolgokat, nem oly serényen, nem is olyan jól, mint eddig, de azért Pável egy durva szót sem szólt neki. Néha nyugtalanság fogta el, ha egy csengős bongós szán vágatott végig a vizparton, elpirult s a tüzet piszkálta, hogy zavarát rejtegesse.

Tavasza felé megindult a jég. A víz zajlott, csapkodta a partot, a szennyes hullámok a part tetejéig dagadva ragadták magukkal a kimosott fákat.

Épen jó fauszatózó idő.
Pável is felkészült a bükkbe. Megrakta a tarisznyáját, vette a fejszét s csak az ajtóból szólt vissza az asszonynak.

— Két nap odaleszek! Vigyázz a parászóra, mert nagy a szél. A tehenet itasd meg.

Elindultak. Sokan mentek fel a hegyekre, lehettek huszan is.

Szia megállott az ajtóban; várta, a mig az utkanyarulat egészen elföldi őket,

azután egy nagy kendőt dobott a vállára s átfutott az uton az erdő alá.

Valami rongyos cigány putri füstölgött ott félig a domb oldalába vájva; künn az ajtó előtt egy vén cigányasszony tördelte a száraz ágat.

Szia hozzáfutott. A vén asszony ravaszul nézett reá.

— Na! elment Pável?
— El! csak holnap estvére jön haza!
A vén asszony nagyot kacagott.

— Hát elmenjek? — s kezével a vizen turla mutatott, a hol ugyan most a ködtől semmit sem lehetett látni.

— Ménjen, menjen! sürgette a szép asszony! de sietve, aztán mondja meg — itt csak suttogott — hogy ne rakasson csengőt a lovakra. Sokan meghallják s Pável úgy is nagyon vigyáz rám. De siessen öreg! Déle aztán várom!

Haza futott. Elkezdte csinósítani magát. Egy nyalka piros kendőt kötött szép fekete hajára, megrakta a tüzet és eszébe sem jutott Pável, a ki most a havas, olvadós uton törte magát a bükknek, hogy neki kenyeret keressen.

Hanem a bükkre nem jutottak el. A megáradt vizen nem lehetett átmenni, estére haza kerültek.

A mig a többi beszélgetve haladt a falu felé, Pável letért a víz mellé, a kis molnárházhoz Sötét volt, hanem a malom ablakán valami gyenge fényugár rezgett ki,

bégányi körjegyzőségre nézve Holozsnyay Tivadar gk., Sütő Áron s Barta József ref. lelkészek. A felvidéki vál. kerületre nézve Czeiner Nándor, Bereczky József lelkész s Halász Gyula sárosoroszi lakos.

* **A pusztító betegségek** elleni harcban a világ legkiválóbb orvosai egyesülnek. E betegségek legborzasztóbbika az Epilepsia (nyavalyatörés). E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos e betegség ellen új és hatékony gyógyító módszert talált fel, amelylyel már a külföldön is feltűnést keltett. Ez orvos dr. Szabó B. Sándor Budapest, V. Alkotmány-utca 5., ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

* **Egyházmegyei közgyűlés.** A beregi ev. ref. egyházmegye ez évi rendes tavaszi közgyűlését április 6-ik és 7-ik napjain fogja megtartani a vármegyeház nagyszobájában. Előző nap, április 5-én délután 3 órakor előértekezlet lesz. A lelkészi gyűlést intézet választmánya április 5-én délelőtt 11 órakor tartja meg gyűlését. Az egyházmegyei közgyűlés főbb tárgyai: esperesi időszaki jelentés; 1905. évi egyházrajz; egyházlátogatási jegyzőkönyvek alapján hozandó intézkedések és határozatok; küldöttségek jelentései; számvéveszték előterjesztései; missziói jelentések; missziói bizottság alakítása, — továbbá a gyűlés előtt 8 nappal beérkezett ügyek feletti határozat. — Nem lehetetlen azonban, hogy tekintettel az országos zsinat március 27-ére összehívott negyedik ülészakára, — a fent jelzett gyűlések határidejében változás fog történni.

* **Kleinmann Nuszem.** A nagy hír névre kapott testvérgyilkos porének újabb tárgyalása a kir. törvényszék, mint esküdt-bíróság előtt befejezést nyert. A négy napig tartó tárgyalás eredménye az, hogy Kleinmann Nuszemet a törvényszék az esküdtek verdiktje, alapján az enyhítő körülmények tekintetbevételével 7 évi fegyházra ítélte, melyből 1 1/2 évet a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítéletet az ügyész megfellebbezte.

* **Dohánybevéltő hivatal.** A dohányjövédéki igazgatóság Szathmár városnak följárólta, hogy egy dohánybevéltő hivatal felállítására ügyében hajlandó tárgyalni. Ugy emlékezünk, hogy hasonló ügyben, voltak tárgyalások Beregszászal is. Valjon mi van velök? Lesz-e belőle valami, vagy örökre elaludt ez az ügy?

* **A gazdák érdekében hasznos** ujtást tervez Mauthner Ödön cs. és kir. udvar. magkereskedő cég Budapesten. Ugyanis a gazdák ezideig teljes megnyugvással szereztek be gazdasági magszükségleteiket oly tüzletekben, ahol Mauthner-féle konyhakerti és virágmagvakat árusítanak, abban a hiszemben, hogy ott a gazdasági

Csendesen ment odáig a pallón, lábujj-hegyen kapaszkodott fel s benézett.

Az egyetlen széken ült valaki. Hogy ki, nem is látta jól, csak a tollas vadászkalap meg a sarokba támasztott fegyver csöve látszott. Őlelben pedig egy asszony ült, — Szia!

A molnár úgy bámult oda, mint egy alvajáró. Sokáig állt ott. Tán egy óráig is. Nem tudta, mit érez, csak azt tudta, hogy valami nagyot kell tennie. Lassan az ajtóhoz lopódzott, bekötötte, aztán bement a házba. A parázs még világított, annál meggyújtott egy fenyőágat s a kavargó szélben a malomeresz alá tartotta. Egy pillanat alatt lobogott a tető s Pável az izzó tűz fényénél, a harsogó szélben a malom tartó kötelekét vagdalta el. Ott benn egy kétségbeesett sikoltást, egy durva káromkodó hangot nyomott el a tűz pattogása.

A szél, a hab neki feküdt a malomnak, egy recscsenés — s a megáradt vizen csendesen uszott alá az égő faalkotmány, mint egy ledobott csillag.

Pável sokáig nézett utána. Mikor már egy kanyarulatnál eltűnt a fény szemei elől — vette a fejszét a földről — nagyot sóhajtott s belement az éjszakába.

Es vissza sem tért sohasem.

(Vége).

magvak is a Mauthner cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétetnek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner raktáraiból. Amint értesülünk a gazdák érdekének megvédésére és a cég jó hírnevének érdekében is, a Mauthner cég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mindazon vidéki kereskedők és szövetkezetek névsorát, a melyeknél a cég gazdasági magvai kaphatók. Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerezni.

* **Uj gyár.** Nagybereznán a napokban egy tűzalágyító gyárat nyitnak meg, amely 20 embernek ad állandó foglalkozást.

* **Siketnéma felvétele.** A siketnéma-ugvári intézetében f. évi szeptember hó 1-ére 15 siketnéma 7—12 éves gyermek vétetik fel. Elsőbbségben részesülnek a zemplén-, ung-, bereg-, ugocsa- és máramarosmegyei illetőségűek. Tartásdíj havi 24 korona. Bélyegtelen keresztlevéllel, himnlóltási bizonyítvánnyal felszerelt bélyegtelen kérvények a fentnevezett intézet igazgatóságához minél előbb beküldendők. Szegénység esetén községi bizonyítvány is csatolandó, melyben igazolják, hogy a szülő a fenti összegből havonta mennyit képes fizetni, vagy ha ezek, valamint a gyermek egyéb hozzátartozói fizetésre teljesen képtelenek, az is igazolandó. Tíz éven felüli korban lévő gyermekek már nem vehetők fel. **A t. lelkész és tanító urak** felkéretnek sziveskedjenek a népek megmagyarázni, hogy siketnéma gyermekeik az intézetben 8 évi kiképzésük alatt megtanulnak élő szóval hangosan beszélni, írni, olvasni stb. s ezáltal teljesen vissza lesznek adva a beszélő emberiségnek. Később valamely mesterségre adatnak s így önálló kenyérkeresetre lesznek képesítve. Sziveskedjenek odahatni, hogy az ilyen gyermekek felvétele iránt szüleik minél hamarabb lépéseket tegyenek.

* **A tudóvész gyógyszerüel** a búkkfakátrány-készítmények teljes joggal régi jó hírnevének örvendenek. Ezen készítmények a legkülönbözőbb alakban használtaknak, melyek között legjobb a „Sirolin-Roche“, miután ez hatásos, inger nélküli és mindenek előtt igen jóízű. Kapható minden gyógyszertárban.

* **Előfizetési felhívás!** Mindenki olvassa „A POLGÁR“ politikai napilapot! Főszerkesztő: dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő, ki publicisztikai működését kizárólag e lapnak szenteli. „A POLGÁR“ megjelenik minden nap reggel, vasárnap és ünnepnap után is, rendkívül bő és gazdag tartalommal. „A POLGÁR“ programja a demokrácia, a radikális szabadelvűség, a szociális igazság. Hangja szabad és nyílt. „A POLGÁR“ a legolcsóbb, igazi radikális, szókimondó irodalmi színvonalon álló, tartalmas ujság. Főszerkesztője dr. Vázsonyi Vilmos köré a publicistika és a szépirodalom jelesei sorakoznak. Cikkeit, tárcáit Vázsonyi Vilmoson

kivül ifj. Ábrányi Kornél, Benedek János orsz. képvis., Bródy Sándor, Csergő Hugó (felelős szerkesztő) Kadosa Marcel, Krudi Gyula, Lux Terka, Nagy Endre, Palotai Hugó, Szász Zoltán, Thury Zoltán stb. stb. írják. A tárcarovatban egyébként hazai íróink leg jobbat elbeszélései mellett nap-nap után egy-egy kitűnő külföldi novellát talál az olvasó „A POLGÁR“ tartalma élénk és tarka. Hírei és tudósításai megbízhatóak és kimerítőek. A nap teljes krónikáján kívül szórakoztató derűs olvasmányt is bőven ad az ujság, humoros cikkei szatirizálják a nap eseményeit és derűs élvezetül szolgálnak az olvasónak. „A POLGÁR“ „Szociális ügyek“ címen külön gazdag rovatot nyitott a dolgozó kispolgárok ezreinek. E rovatban a kispolgárok szakértekei minden istápolásra találnak és szociális fejlődésük érdekében e rovat küzd a toll agitációjával. „A POLGÁR“ fölöslegessé teszi minden más lap olvasását, mert benne minden megvan, a mi eseményt a nap krónikája fölvet és minden megvan, a mi az olvasó lelki épülésére és szellemi szórakozására szolgál. Ily gazdag, ily élénk, ily tarka és kimerítő tartalma mellett is „A POLGÁR“ negyedévre csak 4 korona. Kapható mindenütt, az utcán is és az összes ujság-elárusító helyeken. Egyes példány 2 kr. (4 fill.) „A POLGÁR“ külön meglepő kedvezkedéssel is szolgál az idén előfizetőinek, a mennyiben karácsonyra gyönyörű kiállítású Naptárral ajándékozza meg őket. „A POLGÁR“ naptára 250—300 oldalon, művészi kiállításban számos művészi képpel, legjobb íróink elbeszéléseivel, költeményeivel és karcolataival fog megjelenni. Benne lesz az év története is képből és írásból, azonkívül számos hasznos, oktató orvosi, jogi, stb. tanácsadó cikk úgy hogy e naptár szinte nélkülözhetetlen szükséglet fog betölteni a polgári családokban. „A POLGÁR“ naptárát megkapja „A POLGÁR“ minden előfizetője. „A POLGÁR“ előfizetési ára, melynek ellenében a lapot a házhoz szállítják: Egész évre 16 korona, fél évre 8 korona, negyedévre 4 korona, Egy hónapra 1 korona 40 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Eötvös utca 37. szám. 1905. november 1-től pedig VI., Nagymező-utca 12. sz.

Trágyázzuk a szőlőt

Thomassalak műtrágyával.
Hatása biztos.

Átlagos terméstartalommal
tökénként 2 kilogram.

Kapható a nagytőzsdeben.

Az eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnevnek s mindenütt közkedveltségnek örvendő
tűzálló fehér chamotte-agyagból gyártott
kiváló minőségű diszes kiállítású
cserépkályháit és kandallóit
felette jutányos árban.

A gyári szerelőnk által felállított kályhák használhatóságáért és jó-
ságáért feltétlen felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviselőnk és raktárunk MARKOVICS
JÓZSEF urnál Beregszász Andrassy-utca 19. szám alatt. —
Képviselőnk kívánatra mintákkal és költségvetéssel szolgálhat.

* * * Régi kályhák átrakása és javítása jutányosan eszközöltetnek. * * *

FOGADÓ Országos vendég-
lős és pincérszak-
közlöny. Legel-
jedtebb és hirdetésekre legalkalmasabb
szaklap. — Szerkesztőség és kiadói-
vatal: **Budapest, VIII. kerület**
Kerepesi-ut 13. szám.

Hasított és fűrészelt
tölgy-szőlőkaró
kapható **Fuchs Adolf** fa-
raktárában Beregszász.

Tüdőbajt.
köhögést, elváráskodást, erős
meghűlést gyógyít
Halópi-féle
Hársta-szörp
1 egy üveg ára 5 korona
Kapható:
„Apostol-gyógyszertárban”
Bpest, József-körút 63. sz.

Uj találmány! Olcsó találmány!

A kényelem és egészség drága kincs!

Egy új **távolzáró** alkalmazásá-
találmány val el lehet
érni, mely által szükségtelessé válik reggel
a cipőtisztító vagy a tüzetrakó egyénnek
ajtó kinyitásánál az ágyból a lemenetel t. i.
megizzadtan a hideg padlóra lelépni, mert a
célszerű találmány használatával az ajtót
ki- és be lehet csukni az ágyból. **Célszerű**
Államos által betörés ellen is biztosítva
van, mely **Schwarz Leopold**
Kapható:
vaskereskedőnél **Beregszászon.**

Megtekinthető a Vasuti és Hungária szállodákban.

Kényelem és egészség! — Betörés ellen biztos!

K o l b á s z.

azonnal ehető, vagy főzni való 184, pörkölt-
bőrű szalonnák elsőrendű zsirnak 152, sós
fehér vastag 148, vékony 148, füstölt vastag
156, vékony 156, debreceni paprikás szalonna
184, pácolt fokhagymás paprikás szalonna
200, pácolt sovány szalonna nélküli sonka,
karmonádli oldalas 176 fillér. A fenti árak
szállító levele és csomagolása ingyen. Első-
rendű házi zsír 164, hozzá szelencék: 5
kgros 120, 10 kgros 150, 25 kgros 300;
az árak fillérekben értendők. Árúim árai,
melyek gyakran változóak, e helyen minden
számban **kolbász** cím alatt találhatók. Szál-
lítja: **Balczár** kiviteli üzlete Nyiregyháza.

Hirdetések felvételnek
igen jutányos áron lapunk kiadónivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezelőzők, járgány-cséplőgépek, lóheró-cséplők,
úszító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
aszénagyítók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
morzsolók, darálóok, őrlőmalmok, egyetemes
ecsel-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Uj cserépkályha raktár!
Van szerencsém a nagyérdemű t. vevő közön-
ség becses tudomására adni, hogy az **Első Magyar**
Szliácsi cserépkályha gyárnak a képviselőt
megkaptam s ezután állandó nagy választékban tartok
tűzálló **Chamotte** anyagból gyártott díszes
cserépkályhákat és kandallókat
minden színben és minden kivitelben s azokat kiváló jutányos
áron fogom b. vevőim rendelkezésére bocsájtani.
A gyári szerelőm által felállított kályhák használhatóságáért
felelősséget vállalok.
Kivánatra mintákkal és költségvetéssel szívesen szolgálok.
Raktár saját házamban nagypiacér a hol felállított kályhák
megtekinthetők.
A pártfogásukat kérve maradtam tisztelettel
Blum Lajos,
vaskereskedő Beregszász.
Képes árjegyzék ingyen és bér-
mentve.
Régi kályhák átrakását és ja-
vítását elvállalom.

„ANGYAL” gyöngyvírág-crém.
Hozzávaló szappan ára 1 korona. **Szeplőt, májfoltot** és mindennemű arctisztatlansá-
got pár nap alatt eltüntet az
„ANGYAL” GYÖNYVIRÁG-CRÉME a bőrnek fehér, üde
szint kölcsönöz.
Kapható: **Reichard Jenő** „Angyal” gyógy-
szertára. Beregszász (Bocskai-utca.) „ANGYAL” gyöngyvírág-crém.
Gyöngyvírág hölgypor ára 1 kor.